

Naslov: “Globalna lokalno lice”

Podnaslov: “Radne migracije u svetu i Srbiji”

Izveštaj zasnovan na podacima Međunarodne organizacije rada (ILO) i analizi slučaja iz Kragujevca.

Svet u pokretu: Radne migracije su globalna realnost

167,7 MILIONA

Ljudi koji rade u inostranstvu. Oni čine 4,7% ukupne svetske radne snage. Ovo nije novi trend, već konstanta globalizovane ekonomije. Broj radnih migranata porastao je za 30 miliona od 2013. godine.

Ko su ljudi koji pokreću svetsku ekonomiju?

Radni migranti su većinom muškarci u najproduktivnijim godinama života.

Starosna struktura

74,9%

radnih migranata ima između 25 i 54 godine.

- 9,3% su mladi (15-24 godine)
- 12,5% ima između 55-64 godine
- 3,4% ima 65+ godina

Polna struktura

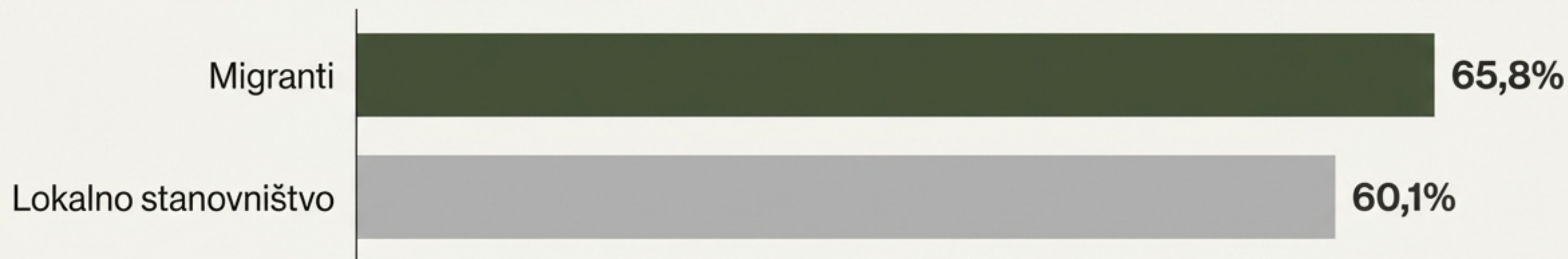
- Muškarci: **61,3%** (102,7 miliona)
- Žene: **38,7%** (64,9 miliona)

Ova rodna neravnoteža ukazuje na dublje razlike na globalnom tržištu rada za migrante.

Migracije su vođene potragom za poslom i boljim životom

Stopa participacije u radnoj snazi značajno je viša kod migranata, što potvrđuje da su ekonomski razlozi ključni pokretač.

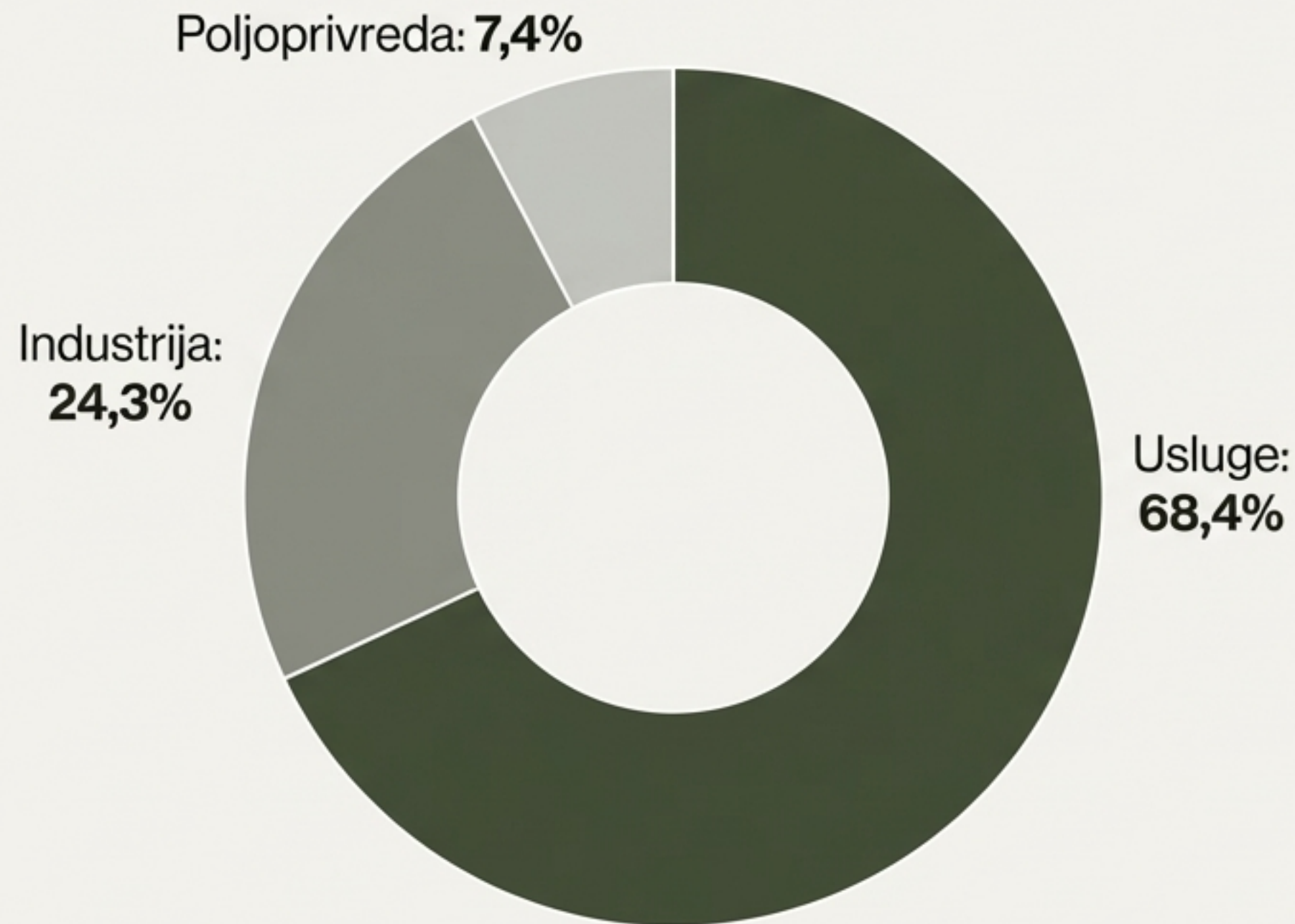
Grafikon: Stopa participacije u radnoj snazi, 2022.

Mnogi migranti sele se zbog boljih prilika i viših plata. Pored toga, imigracione politike nekih zemalja favorizuju kvalifikovane radnike ili one koji već imaju ponude za posao, što prirodno vodi ka višoj stopi učešća u radnoj snazi.

Izvor: ILO Global Estimates on International Migrant Workers, 2022.

Većina je zaposlena u uslužnom sektoru, popunjavajući ključne potrebe tržišta

Ključni uvid:

Posebno je izražena koncentracija žena u uslužnom sektoru – čak **80,7%** zaposlenih migrantkinja radi u uslugama.

Fokus na sektor nege:

Gotovo svaka treća zaposlena migrantkinja (**28,8%**) radi u sektoru nege (zdravstvo, socijalna zaštita, kućni poslovi), što je skoro 10% više u poređenju sa lokalnim stanovništvom (19,2%).

Sa miliona širom sveta, na jednu ulicu u Kragujevcu

Globalna statistika dobija ljudsko lice u naseljima Stanovo, Vinogradi i Pčelice.
Priča o radnicima iz Nepala postaje priča o nama.

Glasine i strah se šire brže od istine

U lokalnim Viber grupama i među delom stanovništva stvorena je atmosfera nepoverenja i panike, zasnovana na neproverenim pričama.

**“Silovali su četrnaestogodišnju
devojčicu.”**

**“Pratili su devojčice
od škole do kuće.”**

**“Napali su ženu u
večernjim satima.”**

Činjenice protiv mitova: Šta institucije zaista kažu?

✗ MIT

Strani radnici su odgovorni za
Strani radnici su odgovorni za porast kriminala i napade.

Oni donose zarazne bolesti i
izbegavaju zdravstvene preglede.

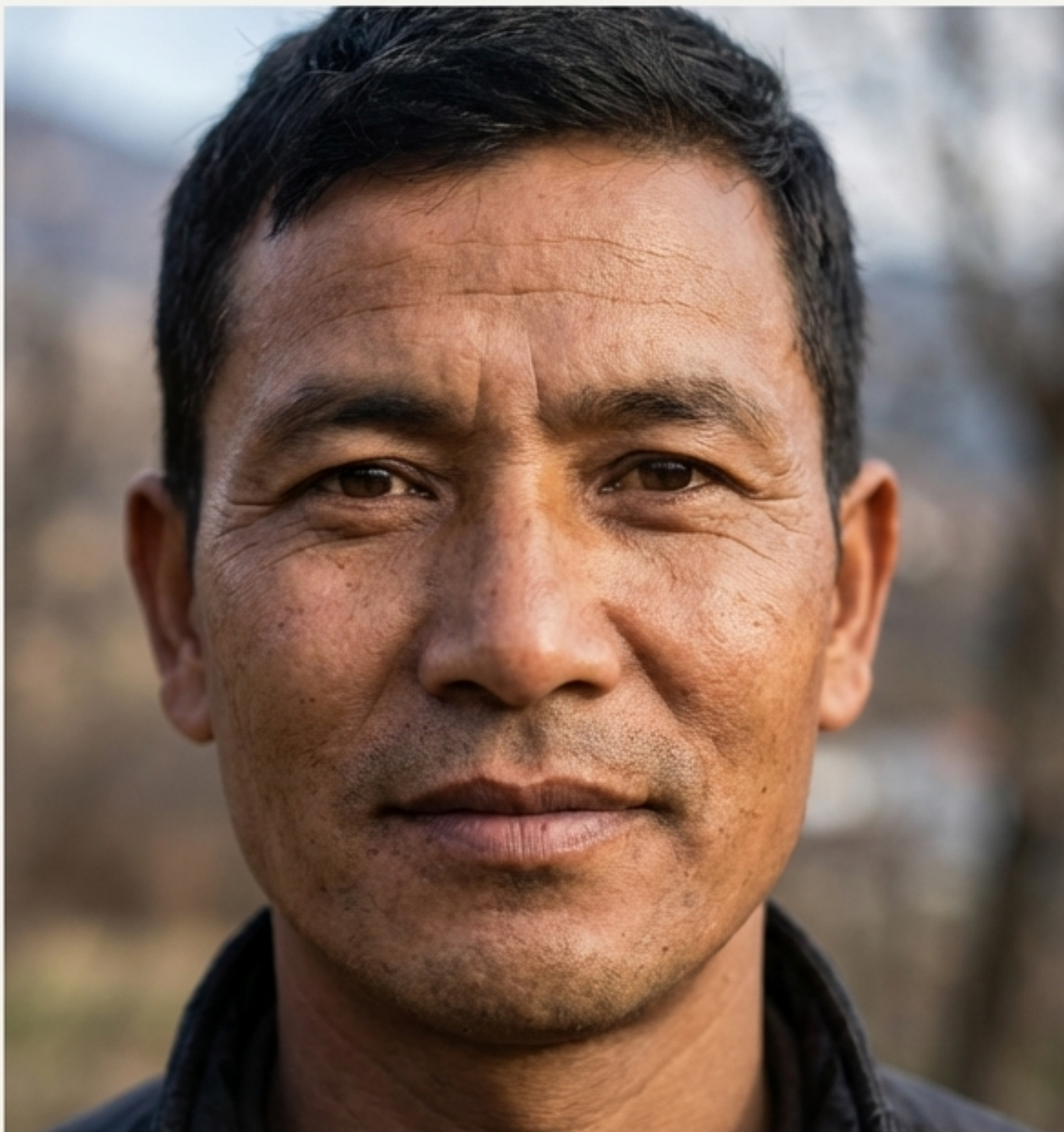
Njihov dolazak je nelegalan i
nekontrolisan.

✓ ČINJENICA

Policajska uprava Kragujevac: “Ove godine nije bilo prijavljenih incidenata niti napada u kojima su učestvovali državljani Nepala, Maroka, Indije.”

Dom zdravlja Kragujevac: “Izdato je 719 lekarskih uverenja. Pregledi uključuju testiranje na polno prenosive bolesti i obavezan snimak pluća. Svima se vadi krv.”

Nacionalna služba za zapošljavanje:
Procedura “uvoza” radne snage je strogo regulisana. Od 1. februara 2024. MUP izdaje jedinstvenu dozvolu za boravak i rad.

"Došao sam ovde da zaradim više novca za svoju porodicu."

Dživan Lima je iz Nepala. Prvi put je u Evropi, prvi put u Srbiji. Razume da se ljudi plaše nepoznatog, ali njegova motivacija je jednostavna i duboko ljudska.

"Kod nas se teško živi, plate su mnogo niže nego ovde. Ovde smo kao kod kuće. Kao i u našoj zemlji, priroda je u Srbiji divna, samo što je vreme previše hladno."

"Viđam ih u prodavnici, mirni su i pristojni... kupuju jednu papriku, jedan paradajz... uvek tačno izbroje novac."

Pravi uzrok tenzija: Nehumani uslovi smeštaja i eksploatacija

Sukob ne potiče od ljudi, već od uslova u koje su smešteni. Agencije i pojedinci profitiraju na njihovoj muci, stvarajući problem za celu zajednicu.

Studija slučaja: Naselje Vinogradi

Stanovnici su peticijom tražili reakciju vlasti zbog objekta u Ulici Svetolika Mladenovića 70.

“Objekat **nema građevinsku ni upotrebnu dozvolu.**”

“U njemu boravi oko **20 stranih državljana**, a planirano je još 50.”

“**Ne ispunjava** osnovne tehničke, bezbednosne, higijenske uslove.”

“Nema adekvatno obezbeđene **protivpožarne izlaze, ventilaciju, ni legalan priključak na kanalizaciju.**”

Posledica: Opravdana zabrinutost stanara zbog mogućnosti požara, poplava i zaraza.

Sociološka perspektiva: Ovo je test naše humanosti

“Diskriminacija, uvrede i pretnje, kao i protesti usmereni ka migrantima nisu samo posledica straha od nepoznatog, već i pokazatelj koliko je naše društvo, ali i društva razvijenog sveta, daleko od nastojanja da budu humani i pravedni.”

– Lela Vujošević, sociološkinja

Ključna analiza

Problem nije u ljudima koji dolaze, već u sistemu. Oštrica nezadovoljstva ne bi smela da bude usmerena na ljude koji su posledica politike, već na institucije koje je vode.

Pre nego što osudimo, setimo se sopstvene priče

Ljudi koji dolaze u naš grad u traženju posla ne bi trebalo da budu pretnja – to su pojedinci koji beže od rata, siromaštva i progona, noseći istu onu nadu za spas koju bismo i mi imali na njihovom mestu. **Ili koju nose brojni naši iseljenici koji već već decenijama traže bolji život svuda po svetu.**

(Lela Vujošević)